

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

נציבות קבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי
Ombudsman Of The National Health Insurance Act
مفوض شكاوى الجمهور حسب قانون التأمين الصحي الرسمي

כ' בחשוון, התש"פ
18/11/2019

נייר עמדה

לכבוד :

שלום רב,

הנדון: מימון הרדמה / סדציה לצורך טיפולי שיניים-החלטה מתוקנת

פנייתה של ___ התקבלה בנציבות הקבילות והתבררה מול קופת חולים "לאומית".

נציבות הקבילות מבררת תלונות של מבוטחים כנגד קופות החולים, בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי התשנ"ד – 1994, תוך בדיקת השאלה האם קופת חולים מקיימת את הוראות החוק ומספקת שירותים ותרופות הכלולים בסל.

לאחר בירור נמצאה הקבילה מוצדקת, מנימוקים שיפורטו להלן.

מצב המבוטחת והמלצות רפואיות

1. היא ילדה בת 4 (להלן תכונה: "הילדה"). הילדה סובלת מכאבי שיניים ולאחר בדיקה נמצא כי היא זקוקה לטיפול שיניים אינטנסיביים, שכוללים: 2 סתימות, 2 טיפולי שורש וכתרים.
2. הילדה ביקרה אצל רופאה מטעם הקופה, דר' ____, אשר לא הצליחה להגיע לשיתוף פעולה מצד הילדה והמליצה על טיפול שיניים בהרדמה. הרופאה הגישה בקשה מתאימה למוקד "לאומית דנטיקה", אולם הבקשה נדחתה ונדרש כי יעשה ניסיון טיפולי נוסף.
3. הילדה ביקרה אצל רופא נוסף מטעם הקופה, דר' ____, אולם אף הוא לא הצליח לבצע את הטיפול עקב חוסר שיתוף פעולה והמליץ על טיפול בהרדמה. הוגשה בקשה נוספת לאישור טיפול בהרדמה, אולם אף היא נדחתה ע"י הקופה.
4. לאור סירוב הקופה לאישור טיפול בהרדמה לאחר שני ניסיונות טיפוליים שנכשלו, הגישה אמה של הילדה קבילה לנציבות הקבילות (קבילה מיום 25/9/19). בקבילה טענה הקובלת, כי נציגי הקופה דרשו כי יבצע ניסיון טיפולי נוסף אצל רופא שלישי, ורק לאחר מכן, במידה ולא יהיה שיתוף פעולה, תשקול הקופה אישור טיפול בסדציה.
5. עוד ציינה הקובלת, כי הזמן עובר והקופה מטרטרת אותה בין רופא לרופא, ללא כל התקדמות בטיפול, ובינתיים הילדה סובלת מאוד מכאבי שיניים וזקוקה לטיפול מיד.

נציבות קבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי
Ombudsman Of The National Health Insurance Act
مفوض شكاوى الجمهور حسب قانون التأمين الصحي الرسمي

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

נציבות קבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי
Ombudsman Of The National Health Insurance Act
مفوض شكاوى الجمهور حسب قانون التأمين الصحي الرسمي

עמדת הקופה

6. כחלק מהליך הבירור, הועברה הקבילה להתייחסות "לאומית". במספר תשובות שהועברו לנציבות מטעם הקופה, הדגישה הקופה כי טיפול שיניים בהרדמה הנו המוצא האחרון אליו פונים כאשר מוצו כל האפשרויות הטיפוליות האחרות. במקרה שלפנינו, יש מקום לעשות ניסיון טיפולי נוסף אצל רופאה בעלת ניסיון טיפולי עם ילדים, דר' ____, ופתרון זה הוצע לקובלת עוד בטרם הגשת הקבילה (יובהר כי לדברי הקופה לרופאה ניסיון טיפולי עם ילדים, אך היא אינה בעלת רישיון מומחה לרפואת שיניים בילדים).
7. עוד טענה הקופה, כי לא קיימת זכאות לטיפול בהרדמה במצבים של חוסר שיתוף פעולה של הילד, אלא יש לטפל בהרדמה רק במצבים של הצדקה רפואית לכך, וכל זאת בהתאם להוראות חוזר מס' 8/2019 מטעם חטיבת הרפואה של משרד הבריאות "סדציה והרדמה כללית ברפואת שיניים".
8. עוד טענה הקופה, כי בהתאם להוראות חוזר משרד הבריאות מס' 54/2002 "הרדמה כללית לצורך טיפול שיניים", חוסר שיתוף פעולה וגיל צעיר של ילדים בריאים אינו מהווה אינדיקציה לטיפול בהרדמה כללית.

דיון והכרעה

9. הרדמה לצורך טיפולי שיניים כלולה בסל הבריאות, **ללא התוויות מיוחדות**, עבור ילדים עד גיל 5. כך נקבע בתוספת השנייה לחוק, בס' 30(17):
"הרדמה לצורך טיפולי שיניים – לילדים שטרם מלאו להם 5 שנים הסובלים מעששת ילדות מוקדמת".
10. לאור זאת, אין חולק כי הילדה עומדת בתנאי הסל לקבלת טיפול שיניים בהרדמה.
11. מבירור מול האגף לבריאות השן של משרד הבריאות עולה, כי ההחלטה על טיפול בהרדמה לסוגיה בילדים עד גיל 5 צריכה להתקבל לאחר שנעשה ניסיון טיפולי ונמצא כי אין שיתוף פעולה מצד הילד. במקרה שלפנינו, נעשה ניסיון טיפולי עם 2 רופאים אשר לא הצליחו לטפל בילדה עקב חוסר שיתוף פעולה ושניהם המליצו על טיפול בהרדמה. עוד נמסר לנו מטעם הגורמים המקצועיים באגף לבריאות השן, כי בוודאי במקרה שלפנינו הוכח חוסר שיתוף פעולה ואין מנוס מטיפול בהרדמה. עוד נמסר לנו, כי דרישת הקופה לניסיון טיפולי עם רופא נוסף (שלישי) איננה סבירה ומדובר בסחבת מיותרת.
12. עוד יצוין, כי הוראות חוזר מס' 8/2019 מטעם חטיבת הרפואה של משרד הבריאות "סדציה והרדמה כללית ברפואת שיניים" (להלן: "החוזר") אין בהן כדי לפגוע או לשנות את הזכאות לטיפול שיניים בהרדמה בילדים עד גיל 5, כפי שיוסבר להלן.
13. הוראות החוזר עניינן קביעת אמות מידה רפואיות מקצועיות לטיפול בהרדמה לסוגיה במסגרת טיפולי שיניים.
14. להלן נוסח ס' 4 לחוזר:

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

נציבות קבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי
Ombudsman Of The National Health Insurance Act
مفوض شكاوى الجمهور حسب قانون التأمين الصحي الرسمي

- ” כללי הזהירות מחייבים כי רופא שיניים ייתן טיפול שיניים בסדציה לסוגיה או תחת הרדמה כללית, רק במקרים בהם קיימת הצדקה רפואית לשימוש באחד מהאמצעים האמורים, וכאשר מצב בריאותו של המטופל מאפשר זאת ובהתאם לאמות המידה המפורטות להלן.”**
15. הזכאות לטיפול שיניים בהרדמה לסוגיה לילדים עד גיל 5 הוכנסה לסל הבריאות, עבור מצבים שבהם לא ניתן להשיג שיתוף פעולה מצד הילד (הדבר נפוץ בילדים בגילאים אלה) והדרך היחידה למתן טיפול היא באמצעות הרדמה.
16. חוסר שיתוף הפעולה יוצר העדר יכולת לטפל בבעיה רפואית של הילד ולפיכך בוודאי במצבים אלה קיימת הצדקה רפואית מלאה לטיפול בהרדמה, כל זאת כמובן כאשר מצבו הבריאותי של הילד מאפשר לבצע הרדמה. יצוין, כי לפי עמדת הגורמים המקצועיים באגף לבריאות השן של משרד הבריאות, מצבים של חוסר שיתוף פעולה בהחלט מהווים הצדקה רפואית לביצוע הטיפול בהרדמה מלאה, שכן זו הדרך היחידה למתן טיפול חיוני, והוראות החוזר לא באו לפגוע בזכאות הקיימת בסל.
17. בתשובתה התייחסה הקופה גם להוראות חוזר משרד הבריאות מס' 54/2002 "הרדמה כללית לצורך טיפול שיניים" (להלן: "חוזר 2002"). נבקש לציין, כי במהלך הברור נפלה אי הבנה, והברור התייחס לטיפול בהרדמה כללית כאשר סוג ההרדמה המבוקש במקרה זה הוא סדציה. לאור העובדה, כי חוזר 2002 מתייחס אך ורק לטיפול בהרדמה כללית, איננו רואים צורך להתייחס אליו. נבקש רק לציין כי מדובר בחוזר המתאר מצב שלפני הכנסת הזכאות לטיפול שיניים בהרדמה לסל הבריאות (עבור ילדים צעירים), וגם מסיבה זו חוזר 2002 איננו רלוונטי עבורנו.
18. כפי שצוין לעיל, המקרה הנדון עוסק בילדה צעירה, הזקוקה לטיפול שיניים דחוף וסובלת מכאבים. קיים חוסר שיתוף פעולה מצד הילדה, מוכח בשני ניסיונות שונים, אשר מחייב מתן הטיפול באמצעות הרדמה. אין מקום לדרישה מהמטופלת לבצע ניסיון נוסף אצל רופא שיניים שלישי במספר (ניסיון שאינו שונה מהותית מהניסיונות הקודמים), מקום שאין אינדיקציה כי ניסיון כזה יצלח, ויש בכך הכבדה מיותרת על המטופלת.
19. לאור כל האמור לעיל, עמדתנו היא כי במקרה שלפנינו חלה על הקופה חובה למימון טיפול שיניים בהרדמה (סדציה).
20. יש לקוות כי הקופה תכבד את ההחלטה, וכי לא תידרש אכיפה של עמדה זו.